

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobkyně: **M. O. E.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8.10.2014, č.j. OAM-333/ZA-ZA04-K03-2014, ve věci mezinárodní ochrany, **t a k t o:**

- I. **Žaloba s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně včas podanou žalobou napadla v celém rozsahu shora označené rozhodnutí žalovaného, kterým jí nebyla udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) a domáhá se jeho zrušení. Namítala, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byla zkrácena na svých právech. Dle jejího názoru žalovaný nedbal na to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu, neboť v průběhu řízení uvedla, že se v případě návratu obává o svůj život kvůli neustálým konfliktům, které v Nigérii zuří a které se nedaří vládě potlačit a situaci ustálit. Informace o špatné a nevyhovující situaci v Nigérii získala od své rodiny, která v Nigérii pobývá a je přesvědčena o tom, že jsou pravdivé. Je pobouřena tvrzeními správního orgánu, který tyto konflikty bagatelizuje. Žalovaný dle jejího názoru nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nezabýval se její situací, která by ji čekala po nuceném návratu do země původu. Uvedla, že v případě návratu do vlasti by nenalezla žádnou pomoc u své rodiny, protože je vdaná a oni se o ni už nemusejí ani nechtějí starat. Její rodinu by nezajímalo, že ji manžel opustil a ona ho nemůže najít. Její návrat do vlasti by měl fatální následky, protože by byla ohrožena na životě konfliktní situací, která v Nigérii

panuje. Pokud jde o skutkové důvody, odkázala na svou žádost udělení o mezinárodní ochrany, protokol o pohovoru a ostatní spisový materiál. Napadené rozhodnutí považuje za nezákonné a vadné, navrhla proto, aby jej soud zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek, neboť dle jeho názoru neprokazují nezákonnost napadeného rozhodnutí. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na výpovědi žalobkyně, vydané rozhodnutí a použité objektivní informace o zemi původu žalobkyně. Dospěl přitom k závěru, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany (28.7.2014), jelikož jí nebylo prodlouženo vízum k pobytu v České republice (dále jen ČR) ze strany policie, důvodem pro udělení mezinárodní ochrany je tedy snaha o legalizaci jejího pobytu. Žalovaný zrekapituloval žalobkyní uvedené důvody žádosti (viz níže) a k žalobním námitkám uvedl, že vycházel ze spolehlivě zjištěného skutečného stavu, za jehož účelem byl s žalobkyní veden pohovor, ve kterém měla možnost uvést veškeré relevantní důvody, které ji vedly k opuštění vlasti a popsat všechny potíže, které ve vlasti měla. Zdůraznil, že základní zásadou řízení o udělení mezinárodní ochrany je povinnost tvrzení, která vážne toliko na žadateli o udělení mezinárodní ochrany. Pokud žadatel neunese svoji část důkazního břemene a nedostojí své povinnosti tvrzení, je nutno mu takovou skutečnost přičítat k tíži [např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 4 Azs 151/2005-86 ze dne 7.12. 2005, všechna zde citovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz]. Žalovaný dále odkázal na rozsudek NSS č.j. 5 Azs 170/2004 ze dne 26.8. 2004, který konstatuje, že „správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené, případně neuvádí jen důvody ekonomické. Z žádného ustanovení tohoto zákona nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle § 3 správního řádu má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.“ Upozornil, že žalobkyně byla před vydáním rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu seznámena s podklady rozhodnutí, doplnění nežádala a nic k nim nesdělila. K námitce rodinné situace v případě návratu žalobkyně do vlasti, žalovaný odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a zdůraznil, že žalobkyně požádala o mezinárodní ochranu až v okamžiku, kdy jí nebylo prodlouženo povolení k pobytu, což svědčí o tom, že skutečným důvodem žádosti je účelová snaha o legalizaci pobytu, když se jí to nepodařilo učinit tvrzením o rodinných vazbách s občanem ČR. Navíc z výpovědí žalobkyně vyplývá, že již bez manžela v Nigérii několik měsíců žila a neměla v té době žádné problémy. Není důvod se domnívat, že by tyto problémy měly v případě návratu žalobkyně do vlasti nastat. K otázce bezpečnostní situace v zemi původu žalobkyně žalovaný odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí. Shrnul, že žalobkyně se po celou dobu svého pobytu v Nigérii nestala terčem žádného útoku a informace, které má, získala dle svých slov pouze ze sledování televize. Neuvedla, že by se někteří z jejích příbuzných potýkali s problémy tohoto typu. Žalovaný dále odkázal na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30.4.2002, č. j. 6 A 709/2001, kde je uvedeno, že „azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) universálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým, těžce postihujícím

jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána“. Azyl je tedy pouze jednou z více možností, na základě kterých může cizinec pobývat na území ČR. Prostřednictvím azylové procedury však není možné obcházet zákon o pobytu cizinců a jeho instituty. Žalovaný uzavřel, že v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně neuváděla žádné důvody, pro které lze udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Žalobní námitky jsou dle žalovaného irelevantní a účelové. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Projednal žalobu bez nařízení jednání za výslovného souhlasu žalovaného a presumovaného souhlasu žalobkyně v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., kdy na výzvu krajského soudu žalobkyně nevyjádřila ve stanovené lhůtě s takovým postupem výslovný nesouhlas, a proto se má podle citovaného ustanovení za to, že s takovým postupem souhlasí.

V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

Žalobkyně v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 28.7.2014 a následném pohovoru uvedla, že je nigerijské státní příslušnosti, národnosti Edo, vyznává křesťanství, není a nikdy nebyla členkou žádné politické strany ani jiné organizace, není a nebylo proti ní vedeno trestní stíhání. Vlast opustila naposledy v listopadu roku 2009. Předtím přijel její budoucí manžel (J. K., občan ČR), uzavřeli v Nigérii sňatek a poté za ním odjela. Žádný jiný důvod ke svému odjezdu z vlasti neměla, následovala svého manžela do ČR. Doplnila, že po sňatku se manžel vrátil do ČR, poslal jí nějaký dokument, na jehož základě si v Abuji vyřídila vízum a teprve poté přijela za ním do ČR. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu sdělila, že s manželem žili v ČR a on jí pomáhal s vyřízením víza. Poté, co sám přišel o zaměstnání, odjel do Německa, od té doby se neviděli, jen jí jednou zatelefonoval. Ze strany policie jí bylo zrušeno vízum k pobytu, po zjištění, že s manželem nežije. Proto požádala o azyl, potřebuje pomoc a v ČR nikoho nemá. ČR je pro ni cílovou zemí. Do vlasti se vrátit nemůže, obává se probíhající války, v televizi sleduje zprávy, kde vidí výbuchy, atentáty a únosy. Svůj zdravotní stav označila za dobrý. V pohovoru upřesnila, že se svým manželem se seznámila telefonicky (neví, kdy to bylo). Když přiletěl poprvé do Nigérie, zůstal 5 dní, během kterých proběhla svatba (dne 6.2. 2009 v Lagosu, místo si nepamatuje) a po ní se vrátil zpět do ČR. Žalobkyně přijela do ČR až v listopadu 2009, od té doby měla vízum na tři měsíce, které si musela stále prodlužovat. Vysvětlila, že dlouhodobé vízum jí nebylo uděleno, protože manžel odjel za prací do Německa. Je to asi dva roky, neví přesně. Hledá ho, do Německa odjet nemůže, nikoho tam nezná, žádost o azyl podala i proto, aby jí úřady pomohly. S manželem je pouze v telefonickém kontaktu, číslo na něho nemá, telefonoval jí z automatu a řekl jí, že jí zavolá, když sám bude chtít. Po odjezdu manžela do Německa zůstala sama v bytě, kde spolu předtím žili. Pracuje jako kadeřnice na zavolání. Vysvětlila, že po odjezdu manžela do Německa se do Nigérie nevrátila proto, že podle jejich zvyklostí, když se žena vdá, zůstane s manželem a nemůže se již vrátit do své původní rodiny. Žádá o pomoc při hledání svého manžela.

K nově předloženému cestovnímu pasu na její původní jméno uvedla, že si ho vyřídila s pomocí otce, který jí ho zaslal do ČR a zapomněla říci své nové jméno po manželovi. Do pasu bylo tedy uvedeno jméno z nigerijské databáze. K poznámce žalovaného, že dle předloženého oddacího listu nemá používat příjmení manžela, ale pouze koncovku –ová ke svému jménu, uvedla, že má mít příjmení svého manžela a do pasu jí to zapomněli napsat. Dále k tomu vysvětlila, že žena na ambasádě mluvila jen česky a žalobkyně nevěděla, na co se jí ptá, neměla s sebou manžela ani tlumočníka. Do vlasti se vrátit nemůže, protože je vdaná, tak jí to řekl otec. Navíc v Nigérii je válka, nechce přijít o život, nechce, aby jí někdo unesl. V televizi viděla bombardování, únosy, ale neví, kde přesně k tomu dochází. Dále uvedla, že je v kontaktu se svými příbuznými, ti žádné problémy nemají, ale v Nigérii je to těžké, situace je nebezpečná. Chce zůstat v ČR a hledat svého manžela. O mezinárodní ochranu nepožádala dříve proto, že o tom nevěděla. Když jí však na policii ukončili pobyt (vízum jí bylo uděleno do 27.7.2014), potřebuje získat azyl, aby mohla dále zůstat v ČR. Žalobkyně doložila svůj oddací list, podle kterého uzavřela dne 6.2.2009 v Nigérii sňatek s panem J. K., v dohodě o příjmení je uvedeno, že bude užívat příjmení E., v poznámce je uvedeno, že žalobkyně užívá od 30.9.2011 příjmení v mužském tvaru, tj. „E.“.

Správní orgán při svém rozhodování vycházel zejména z výše uvedené žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany a pohovoru, které posuzoval na pozadí informací shromážděných v průběhu správního řízení ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Nigérii. Konkrétně vycházel z Výroční zprávy Human Rights Watch 2014 ze dne 21.1.2014, Výroční zprávy Amnesty International 2013 ze dne 23.5.2013, Zprávy Freedom House - Svoboda ve světě 2013 – Nigérie z ledna 2013, Informace MZV ČR č.j. 109979/2013-LPTP ze dne 6.8.2013, a MZV ČR č.j. 993117/2014-LPTP z 16.4.2014, Informace Velvyslanectví Nigerijské republiky v Praze ze dne 11.2.2013 a Zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie, Zpráva o zemi – Nigérie, ze dne 6.4.2013, Zprávy MZ USA o dodržování lidských práv v Nigérii za rok 2013 z 27.2.2014, aktuálních informací databanky ČTK k situaci v Nigérii. Tyto informace jsou součástí správního spisu a žalobkyni bylo umožněno se s nimi seznámit, čehož využila, žádné výhrady či návrhy na doplnění nepřednesla, pouze sdělila, že v Nigérii dlouho nebyla, a ví jen to, že to tam není dobré.

Po provedeném přezkumném řízení soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování vztahuje pouze na část území státu.

Krajský soud po prostudování správního spisu s přihlédnutím k obsahu žaloby ve shodě se žalovaným konstatuje, že žalobkyně nebyla v zemi svého původu pronásledována ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu (to ostatně ani netvrdila), nebo že by mohla mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v písm. b) citovaného ustanovení, když výčet uvedených důvodů je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobkyně neměla v zemi původu žádné azylově relevantní potíže. Uvedla, že jediným důvodem jejího odjezdu z vlasti bylo následování manžela, občana ČR, za kterého se dne 6.2.2009 v Nigérii provdala. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že jí byl ukončen pobyt v ČR, ale chce zde zůstat, proto „potřebuje získat azyl“. Pro případ návratu uvedla obecnou obavu ze současné bezpečnostní situace v Nigérii, o níž má informace z televizních zpráv. Z výše uvedeného je zřejmé, že žalobkyně přicestovala do ČR v listopadu 2009, o mezinárodní ochranu požádala až dne 28.7.2014, tedy po téměř pěti letech života na území ČR a den poté, co jí ze strany policie nebylo prodlouženo vízum k pobytu. V průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany vyšlo dále najevo, že žalobkyně před podáním žádosti o mezinárodní ochranu nežila se svým českým manželem nejméně dva roky ve společné domácnosti (odjel za prací do Německa a žalobkyně o něm nic neví, žádá české úřady, aby jí manžela pomohly najít). Žalovaný na straně 4 napadeného rozhodnutí shrnul základní fakta ohledně uzavření sňatku a společného soužití žalobkyně s manželem a dospěl k závěru, že se jedná o sňatek účelově uzavřený. Žalobkyní tvrzené obavy z návratu do Nigérie, protože by jí rodina jako vdanou ženu již nevzala zpět, jsou azylově irelevantní. Důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu jsou taxativně vymezeny a nutnost rodinného zázemí pro dospělou osobu v případě návratu do vlasti, mezi ně nepatří. Pokud soud přihlédne ke všem výše popsaným skutečnostem, lze souhlasit se žalovaným, že důvodem podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany na straně žalobkyně je snaha o legalizaci pobytu na území ČR. Potřeba legalizace však není relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, jak již bylo opakovaně judikováno v řadě rozhodnutí NSS (např. rozhodnutí č.j. 5 Azs 37/2003, ze dne 22.1.2004, rozhodnutí č.j. 4 Azs 129/2005-54 ze dne 10.2.2006 a další). Pokud jde o okamžik podání žádosti o mezinárodní ochranu, žalobkyně tak učinila až poté, co jí bylo zrušeno povolení k pobytu. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky NSS č.j. 2 Azs 423/2004 ze dne 20.10.2005 a č.j. 2 Azs 137/2005 ze dne 9.2.2006, v nichž se uvádí, že *...„o azyl je nutno žádat*

bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“ V rozsudku NSS č.j. 3 Azs 119/2004 ze dne 13.1.2005 je uvedeno: *„Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“* Soudu pak nezbyvá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se proto soud plně ztotožňuje.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobkyně shledán zákonný podklad, neboť není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu K jeho udělení se opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. Azs 8/2004 ze dne 11.3. 2004, v němž se podává: *„Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“.* Dále lze odkázat i na rozhodnutí č.j. 2 Azs 36/2005-48 ze dne 20.12. 2005, v němž NSS uvedl, že *„Správní orgán uděluje humanitární azyl (§ 14 zákona č. 325/1999 Sb.) v mezích svého správního uvážení; na udělení této formy azylu nemá žadatel subjektivní právo. Rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu není sice vyloučeno ze soudního přezkoumání, ale soud se rozhodnutím může zabývat jen v omezeném rozsahu, totiž z hlediska posouzení, zda v řízení nedošlo k vadám, které mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), tedy z hlediska dodržení*

práva na spravedlivý proces“. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace a zdravotního stavu žalobkyně neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, lze takovou úvahu akceptovat. Soud uzavírá, že žalovaný při posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.

Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, zda-li žalobkyně nesplňuje důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak umožňuje ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel osoby požívající doplňkové ochrany, svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Podle § 14b odst. 3 zákona o azylu je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Podle § 14b odst. 4 zákona o azylu v případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Při svém rozhodování žalovaný vycházel jak z informací od žalobkyně, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a přiměřeně aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobkyni hrozí pro případ návratu skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o

azyly. Samotná žalobkyně v tomto směru neučinila žádné návrhy na doplnění dokazování a neučinila tak ani v řízení před soudem. Žalovaný se v odůvodnění této části rozhodnutí zabýval otázkou, zda žalobkyni po návratu do Nigérie hrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu a dospěl k závěru, že tomu tak není, přičemž konstatoval, že žalobkyně v zemi původu nikdy neměla potíže se státními orgány, ve vlasti proti ní nebylo a není vedeno trestní stíhání. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobkyní tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany (následování manžela, legalizace pobytu, obava z návratu, protože je vdaná, obecná obava ze současné bezpečnostní situace v Nigérii).

Žalovaný s odkazem na použité podklady připouští, že bezpečnostní situace je v některých oblastech Nigérie i nadále složitá, Nigérie se potýká s útoky prováděnými teroristickou islamistickou skupinou Boko Haram v severovýchodní části Nigérie, přičemž nigerijská armáda se snaží proti této skupině bojovat a tvrdě zasahovat, vláda přijala protiteroristické zákony, aby mohla účinněji proti této skupině bojovat. Zdůraznil, že žalobkyně se za celou dobu svého pobytu v Nigérii nestala terčem jakéhokoliv útoku, přičemž obecné informace o situaci v zemi původu má z televize. Rovněž neuvedla, že by její příbuzní, kteří žijí v zemi původu, měli jakékoliv potíže. Ze zprávy MZV ČR ze dne 6.8.2013 a ze dne 16.4.2014 vyplývá, že Nigérie nepostihuje navrátilčí se občany, kteří se v zahraničí pokusili získat mezinárodní ochranu. Žalovaný rovněž uvedl, že vzhledem k velikosti Nigérie, kdy výše popsané bezpečnostní riziko se týká části Nigérie, se jeví jako vhodné řešení vnitřní přesídlení do jiné části nigerijského území. Podle učiněného závěru žalovaného nelze dospět k závěru, že by žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu, její případné vycestování nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Konečně žalobkyně nesplňuje ani důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14b odst. 1,2 cit. zákona.

Krajský soud konstatuje, že je mu z úřední činnosti známo, že bezpečnostní situace v Nigérii se v důsledku působení islamistické radikální skupiny Boko Haram vyostřila v roce 2014 a nadále přetrvává. Nelze však ani nyní dospět k závěru, že by Nigérie byla ve válečném stavu či že by na celém území Nigérie probíhal vnitřní či mezinárodní ozbrojený konflikt ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Nelze rovněž přehlédnout hlavní motiv podané žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, a to její snahu o legalizaci pobytu poté, co jí bylo zrušeno vízum k pobytu z důvodu, že se svým českým manželem více jak dva roky nežije a nemá o něm žádné zprávy. Z azylového příběhu žalobkyně lze učinit závěr, že v zemi původu žádné azylově relevantní potíže neměla. Pro případ svého návratu do vlasti vyslovila toliko obecnou obavu ze současné bezpečnostní situace v Nigérii. Na případ žalobkyně lze analogicky vztáhnout závěry NSS včetně odkazů na dřívější judikaturu ve skutkově obdobné věci, vyslovené v usnesení č. j. 7 Azs 92/2015 ze dne 7.5.2015, v němž byla zhodnocena i aktuální bezpečnostní situace v Nigérii. NSS v citovaném rozhodnutí konstatoval, že: „*Azylové řízení a udělení mezinárodní ochrany není univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím (viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2004, sp. zn. IV. ÚS 12/04, dostupné na <http://nalus.usoud.cz>); důvody pro poskytnutí mezinárodní ochrany jsou zákonem vymezeny poměrně úzce. Ani vyšší kriminalita ani nižší úroveň ochrany lidských práv v Nigérii (oproti České republice) proto nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany či doplňkové ochrany. Dále uvedl, že jakkoliv je pochopitelné, že vnitřní*

přesídlení nemusí být pro stěžovatelku zcela komfortní řešení, jedná-li se o reálnou variantu, není dán důvod pro udělení mezinárodní ochrany ani doplňkové ochrany (podrobněji viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27.10. 2011, č. j. 6 Azs 22/2011 - 108, nebo ze dne 24.1. 2007, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, č. 1551/2008 Sb. NSS). Z podkladů opatřených žalovaným je přitom patrné, že zjištěné lokální problémy jsou vnitřním přesídlením řešitelné. Koncept vnitřní ochrany je jen vyjádřením zásady subsidiarity mezinárodní ochrany. Posuzování možnosti vnitřní ochrany lze přitom plně vztáhnout nejenom k azylu, ale též k doplňkové ochraně (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2012, č. j. 2 Azs 29/2011 - 70). Není ani důvod se domnívat, že by se stěžovatelka v případě návratu do vlasti dostala do odlišného (horšího) postavení, než ostatní obyvatelstvo.“

NSS se rovněž vyjádřil k otázce pojmu rodinného života podle článku čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kterou lze rovněž analogicky vztáhnout na posouzení případu žalobkyně. NSS uvedl, že „*pojem „rodinný život“ podle tohoto článku je vždy vykládán s důrazem na fungující (reálný) rodinný život (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19.6. 2014, č. j. 2 As 52/2013 - 69). V případě fingovaného manželství zpravidla nelze vůbec materiálně o rodinném životu hovořit. Proto zásadně není neudělení mezinárodní ochrany nepřiměřeným zásahem do takového „rodinného života“. Podrobně odůvodněné a vnitřně nerozporné úvahy žalovaného o tom, že u stěžovatelky šlo o účelové manželství, přitom stěžovatelka „vyvrací“ pouhým konstatováním opaku, aniž by pro svá tvrzení měla oporu ve zjištěném skutkovém stavu. Dílčí skutkové závěry (například o rozporech týkajících se samotné svatby či o tom, že spolu manželé nežijí) stěžovatelka nijak konkrétně nevyvrací.“ Se závěry žalovaného o neudělení doplňkové ochrany žalobkyni, které jsou v souladu i s výše citovanou judikaturou, se soud ztotožňuje.*

Krajský soud uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, při projednání žaloby nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by závěry rozhodnutí žalovaného zpochybnil, soud neshledal ani vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, proto výrokem I. žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti neúspěšné žalobkyni. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud výrokem II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem

lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 24. července 2015

JUDr. Ivona Šubrtová, v. r.
samosoudkyně